



การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*

THE STUDY OF COMPONENTS AND NECESSITIES OF MEASURING AND EVALUATING LEARNING OUTCOMES FOR BASIC EDUCATION INSTITUTIONS

¹พรพิมล ณะศรี Pornpimon Thanasri, ²สาวณีย์ สิกขาบัณฑิต Sowwanee Sikkhabandit,

³ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ Khwanying Sriprasertpap

^{1,2}มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok University, Thailand

³มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Srinakharinwirot University, Thailand

Corresponding Author E-mail: pornpimon3310@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผล สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ 256 คน ได้จากการสุ่มแบบแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเมินค่าแบบตอบสนองระบุความต้องการจำเป็นของครู ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาตามประสบการณ์ทำงาน สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) ครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ 2) สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สูงสุด คือ ครูขาดความรู้และ ทักษะด้านการวัดและประเมินผล 3) ผลการศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้การสร้างเครื่องมือ พบว่า กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัยมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย 2) ด้านการดำเนินการวัดและประเมินผล พบว่า กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัยมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย และ 3) ด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ พบว่า กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัยมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มากกว่ากลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย

คำสำคัญ: องค์ประกอบและความต้องการจำเป็น, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน



Abstract

The objective of this research was to study the composition and the need for measurement and evaluation. For basic education institutions the sample group was teachers 8 groups of learning subjects. Categorized by Basic Education Core Curriculum, BE 2551. These include Thai language, mathematics, social studies, religion and culture, science, health and physical education, arts, work, career and technology. And foreign languages of 256 people by Purposive Sampling. The research tool was a responsive evaluation questionnaire that identified teachers' needs. Analyze quantitative data using Basic statistics T-value test Analysis of two-way variance and using the Modified Priority Needs Index technique. To prioritize needs is necessary. And analyzing the quality of the data by using content analysis based on work experience with the following research results. 1) The teachers at the basic education level have a need. To develop the ability to measure and evaluate learning outcomes in the field of design, measurement and evaluation of learning and building tools as possible. Followed by the measure and Evaluate learning outcomes and the aspect of scoring, reporting of results and applying the results, respectively. 2) The reason for the highest demand for measuring and evaluating learning outcomes is that teachers lack knowledge and skills. Measurement and evaluation skills. The results of the study, the composition and necessity of learning measurement and evaluation. For a basic education institution, it consists of 3 main components as follows. 1) In the design, measurement and evaluation to promote learning management, tool construction, it was found that the group of teachers teaching the cognitive content had more performance in the measurement and evaluation than the teachers who taught the character content of the cognitive skills. 2) In conducting the measurement and evaluation, it was found that the group of teachers teaching the cognitive content characteristics had more performance in the measurement and evaluation] than the teachers who taught the character traits of the cognitive skills. and 3) On scoring, reporting and applying the results, it was found that the group of teachers teaching the cognitive content had a working condition in the measurement and evaluation to promote learning management. Rather than a group of teachers who teach the nature, content, and skills.

Keywords: Components and Necessities, Measuring and Evaluating Learning Outcomes, Basic Education Institutions



บทนำ

พระราชบัญญัติแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มีความปรารถนาจะปฏิรูปการศึกษาและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น โดยให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี สื่อความหมายให้เห็นความต้องการที่จะยกระดับความรู้ความสามารถ และทักษะของคนไทยให้อยู่ในระดับสากล หลักการดังกล่าวนี้นำมาสู่การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดบทบาทของครูผู้สอนให้ต้องทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาวางแผนจัดการเรียนรู้รวมถึงทำการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียนและวิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) บทบาทของครูผู้สอนที่ปรากฏตามหลักสูตรดังกล่าวข้างต้นสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอน

แนวคิดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้น มาจนถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แฝงหลักการและแนวคิดของการประเมินที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการวัดและประเมินผลอันจะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียน การสอน จึงมีการนำแนวคิดใหม่ๆ ทางการวัดและประเมินผลเข้ามาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เช่น การประเมินตามสภาพจริง การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานการประเมินจากการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนอย่างรอบด้านด้วยวิธีการที่หลากหลาย อันนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งสิ้น ซึ่งนักวิชาการเชื่อกันว่า แนวคิดของการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการประเมินที่อยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติจริง จะตอบสนองการประเมินความสามารถ ทักษะความคิดขั้นสูงที่ซับซ้อน การแก้ปัญหาในการปฏิบัติจริง ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ายังมีปัญหาในการปฏิบัติและอุปสรรคในการวัดและประเมินผลสภาพปัญหาการบริหารการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเด็นปัญหา คือ การวัดและประเมินผลยังไม่เป็นระบบ ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องและขาดการประเมินผลที่เหมาะสม ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาบางส่วนไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนหรือการวัดและประเมินผลการศึกษามาก่อนจึงทำให้ขาดหลักความรู้ด้านการสอนที่สำคัญ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551) ดังนั้น การวัดและประเมินผลจึงนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นเครื่องมือประกันคุณภาพทางวิชาการอีกด้วย และผลการวิจัยของนางลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ที่พบว่า องค์ประกอบด้านผู้บริหารสถานศึกษา สภาพของสถานศึกษาและการบริหารจัดการ ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา นั่นคือ การที่ผู้เรียนจะจบหลักสูตรมีความรู้ มีความเข้าใจ มีพื้นฐานความคิด มีประสิทธิภาพในการทำงานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะเป็นผู้ออกแบบและจัดระบบการศึกษา ทั้งระบบความคิดและระบบบริหาร ซึ่งหมายถึงการนำทรัพยากรเพื่อการศึกษาไปบริหารให้เกิดผลผลิตทางการศึกษาตามที่ประเทศชาติต้องการ จากเหตุผลดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อประเมินความเหมาะสม



และความสอดคล้องของรูปแบบที่ทำการศึกษาซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 1,303 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 เครื่องมือ ได้แก่

2.1 แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการสอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่คาดหวัง ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบการตอบสนองคู่ (dual-response format) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของแบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาด้วยวิธีประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยหาความเที่ยงแยกตามองค์ประกอบการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 3 องค์ประกอบ และหาความเที่ยงในภาพรวมของทั้งแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.885 - 0.916 และค่าความเที่ยงในภาพรวมของทั้ง แบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.959 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพในระดับสูงและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 แนวคำถามในการจัดกระบวนการกลุ่ม เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดที่ผู้ตอบต้องตอบให้สอดคล้องกันระหว่างสาเหตุของปัญหาของความสามารถในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามแบบมีโครงสร้างเป็นลักษณะปลายเปิด สำหรับใช้เป็นแนวคำถามในการจัดกระบวนการกลุ่มแบบมีส่วนร่วมในประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุของความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โดยนำผลจากการสำรวจเชิงปริมาณในแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผล มาใช้เป็นแนวทางสร้างข้อคำถามและเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการจัดกระบวนการกลุ่ม จำแนกตามลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัย ประกอบด้วย ครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ และกลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย ประกอบด้วย ครูที่สอนใน



กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี คำตอบที่ได้จากการจัดกระบวนการกลุ่มจะออกมาในรูปของกระบวนการอย่างละเอียดที่ครูสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน ซึ่งในแต่ละประสบการณ์ทำงานมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันทั้ง 3 ด้าน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 1-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ขององค์ประกอบที่ 1, 2 และ 3 ใกล้เคียงกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ ทำงานอยู่ในช่วง 11-20 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของด้านที่ 1, 2 และ 3 ใกล้เคียงกัน และส่วนครูที่มีประสบการณ์ ทำงานอยู่ในช่วงอายุมากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของด้านที่ 1, 2 และ 3 ใกล้เคียง

3.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ 2) องค์ประกอบด้านการดำเนินการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และ 3) องค์ประกอบด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ โดยความต้องการจำเป็นคำนวณจากผลต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน และผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าที (t-test) เป็นรายด้านของการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่สอนในขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อีกทั้ง ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง และเมื่อพิจารณาสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนของครู และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนของครู และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ไม่ว่าครูจะมีประสบการณ์ทำงานของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนของครู และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนแบบใดก็ตามจะมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ทำงาน และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนที่มีต่อ สภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรประสบการณ์ทำงาน และ



ลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนต่อสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย การวิเคราะห์รูปแบบการบริหารการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของตัวอย่างวิจัยจำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนของครู ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์สอนและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน

ลักษณะ เนื้อหาที่ ครูสอน	ประสบการณ์ทำงาน											
	1-10 ปี			11-20 ปี			มากกว่า 20 ปี			รวม		
	M	S.D.	<i>n</i>	M	S.D.	<i>n</i>	M	S.D.	<i>n</i>	M	S.D.	<i>n</i>
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ												
พุทธิพิสัย	3.78	0.56	70	3.89	0.57	43	3.78	0.52	40	3.82	0.55	153
ทักษะพิสัย	3.73	0.51	36	3.67	0.54	35	3.67	0.54	32	3.69	0.53	103
รวม	3.75	0.53	106	3.78	0.55	78	3.72	0.52	72	3.83	0.53	256
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการดำเนินการวัดและประเมินผล												
พุทธิพิสัย	3.91	0.56	70	3.87	0.53	43	3.92	0.54	40	3.90	0.54	153
ทักษะพิสัย	3.85	0.53	36	3.83	0.56	35	3.87	0.53	32	3.85	0.54	103
รวม	3.88	0.54	106	3.87	0.52	78	3.84	0.51	72	3.86	0.52	256
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้												
พุทธิพิสัย	3.89	0.53	70	3.95	0.58	43	3.84	0.51	40	3.89	0.54	153
ทักษะพิสัย	3.83	0.56	36	3.87	0.53	35	3.67	0.50	32	3.79	0.53	103
รวม	3.86	0.54	106	3.91	0.55	78	3.75	0.51	72	3.84	0.53	256
สรุป 2 ด้านทั้ง 3 องค์	3.86	0.55	70	3.88	0.56	43	3.81	0.52	40	3.85	0.54	153
รวม	3.80	0.53	36	3.82	0.54	35	3.77	0.53	32	3.80	0.53	103
รวม	3.83	0.54	106	3.85	0.55	78	3.79	0.53	72	3.82	0.54	256

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน ซึ่งในแต่ละประสบการณ์ทำงานมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันทั้ง 3 ด้าน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 1-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ขององค์ประกอบที่ 1, 2 และ 3 ใกล้เคียงกัน ($M=3.75$, $S.D.=0.53$; $M=3.78$, $S.D.=0.55$ และ $M=3.72$, $S.D.=0.52$) ส่วนครูที่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 11-20 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของด้านที่ 1, 2 และ 3 ใกล้เคียงกัน ($M=3.88$, $S.D.=0.54$; $M=3.80$, $S.D.=0.54$ และ $M=3.89$, $S.D.=0.53$) และส่วนครูที่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วงอายุมากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของด้าน ที่ 1, 2 และ 3 ใกล้เคียงกัน ($M=3.86$, $S.D.=0.54$; $M=3.91$, $S.D.=0.55$ และ $M=3.75$, $S.D.=0.51$) เมื่อพิจารณาในภาพรวม



จำแนกการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์สอนและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้การสร้างเครื่องมือ พบว่า ครูระดับประถมศึกษาที่มีสภาพการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการสร้างเครื่องมือในแต่ละช่วงประสบการณ์ทำงาน เมื่อพิจารณาภาพรวมตามลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัยมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($M=3.87$, $S.D.=0.54$) มากกว่ากลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย ($M=3.67$, $S.D.=0.54$)

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการดำเนินการวัดและประเมินผล พบว่า ครูระดับประถมศึกษาที่มีสภาพการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการวัดและประเมินผลในแต่ละช่วงประสบการณ์ทำงาน เมื่อพิจารณาภาพรวมตามลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัยมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($M=3.86$, $S.D.=0.57$) มากกว่ากลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย ($M=3.67$, $S.D.=0.54$)

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ พบว่า ครูระดับประถมศึกษาที่มีสภาพการปฏิบัติงานด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ ในแต่ละช่วงประสบการณ์ทำงาน เมื่อพิจารณาภาพรวมตามลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า กลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางพุทธิพิสัยมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($M=3.86$, $S.D.=0.57$) มากกว่ากลุ่มครูที่สอนลักษณะเนื้อหาทางทักษะพิสัย ($M=3.67$, $S.D.=0.54$)

2. ความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) เป็นรายด้านในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พบว่า การพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาในสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน แสดงว่า ครูระดับประถมศึกษามีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาในทุกด้าน การกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Index ($PNI_{modified}$) พบว่า ครูระดับประถมศึกษามีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาอันดับแรก คือ ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ รองลงมาคือ ด้านดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้โดยมีค่าตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ ประเด็นคำถามที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่าประเด็นอื่นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 รายการแรกที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่าข้ออื่น คือ ความต้องการจำเป็นในการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบหลังนำข้อสอบไปใช้จริงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเขียนข้อสอบที่เน้นให้นักเรียนใช้ความคิดขั้นสูงและประยุกต์หลักการเพื่อแก้ปัญหาการทบทวนข้อสอบก่อนนำข้อสอบไปใช้จริงและการกำหนดขั้นตอนการใช้คลังข้อสอบตามลำดับ



2.2 ด้านการดำเนินการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ประเด็นคำถามที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่าประเด็นอื่น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 รายการแรกที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่าข้ออื่น คือ ความต้องการจำเป็นในการประเมินแฟ้มสะสมงาน (portfolio) ของนักเรียนและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการวัดและประเมินผลมากที่สุดเท่ากันทั้งสองรายการ รองลงมา ได้แก่ การให้ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3 ด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ ประเด็นคำถามที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่าประเด็นอื่นมี 1 รายการ คือ การรายงานผลการเปรียบเทียบคะแนนนักเรียนกับคะแนนเฉลี่ยในระดับห้อง การวิเคราะห์ความแตกต่างของความจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 6 ปี ขึ้นไป นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครู ที่แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปี, 11-20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปี มีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป อีกทั้งครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปี มีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปี ขึ้นไป เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนของครู และลักษณะเนื้อหาที่ครู สอน พบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนของครู และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ไม่ว่าครูจะมีขนาดโรงเรียน กลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่สอนของครู และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนแบบใดก็ตามจะมีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ทำงาน และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนที่มีต่อความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประสบการณ์ทำงาน และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนต่อความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ ด้านการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล



และการนำผลไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นการตอบตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอาจทำให้ระดับของสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครูตอบอาจคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงไปบ้างจึงทำให้ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน นอกจากนี้อาจสืบเนื่องมาจากครูสภาได้กำหนดให้ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มีความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นักการศึกษาจึงกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยในมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพมีมาตรฐานย่อยอีก 9 มาตรฐาน ซึ่งมีมาตรฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รวมอยู่ด้วย ในมาตรฐานนี้มีการกำหนดให้ครูจำเป็นต้องมีสาระความรู้ 6 ประการ ได้แก่ 1) หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2) การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผล และประเมินผลการศึกษา 3) การประเมินตามสภาพจริง 4) การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5) การประเมินภาคปฏิบัติ และ 6) การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม และยังต้องมีสมรรถนะที่สำคัญอีก 2 ประการ ได้แก่ สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริงและสมรรถนะด้านการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556) จึงทำให้ครูทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพครู และเป็นไปตามกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดให้ครูจำเป็นต้องมีสาระความรู้ 6 ประการ และสมรรถนะที่สำคัญอีก 2 ประการที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้วยเหตุนี้ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันและครูที่สอนลักษณะเนื้อหาที่แตกต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

2. การประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ ด้านการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผลและการนำผลไปใช้ตามลำดับ โดยแต่ละด้านมีรายการของความต้องการจำเป็นดังนี้ คือ ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือ รายการที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่ารายการอื่น มี 4 รายการ ได้แก่ การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบหลังนำข้อสอบไปใช้จริง การเขียนข้อสอบที่เน้นให้นักเรียนใช้ความคิดขั้นสูงและประยุกต์หลักการเพื่อแก้ปัญหา การทบทวนข้อสอบก่อนนำข้อสอบไปใช้จริงและการกำหนดขั้นตอนการสร้างคลังข้อสอบ ส่วนด้านการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายการที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่ารายการอื่นในด้านดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 3 รายการ ได้แก่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการวัดและประเมินผล การประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียนและการให้ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน สำหรับด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ รายการที่มีความต้องการจำเป็นมากกว่ารายการอื่นในด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ มี 1 รายการ คือ การรายงานผลการเปรียบเทียบคะแนนนักเรียนกับคะแนนเฉลี่ยในระดับห้อง ถึงแม้อินด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผลและการนำผลไปใช้ มี 1



รายการ คือ การรายงานผลการเปรียบเทียบคะแนนนักเรียนกับคะแนนเฉลี่ยในระดับห้อง และค่า $PNI_{modified}$ มีค่าน้อยกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ แต่เนื่องจากผลการวิเคราะห์การทดสอบค่า t (t -test) เป็นรายด้านในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า การพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน แสดงว่าครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในทุกด้าน ผู้วิจัยจึงเลือกรายการที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุดในด้านที่ 3 มาทำการวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการพัฒนาต่อไป ได้แก่ การรายงานผลการเปรียบเทียบคะแนนนักเรียนกับคะแนนเฉลี่ยในระดับห้องซึ่งถือว่ามีความต้องการจำเป็นสูงกว่ารายการอื่นและสูงที่สุดในด้านที่ 3 การตรวจให้คะแนน การรายงานผลและการนำผลไปใช้

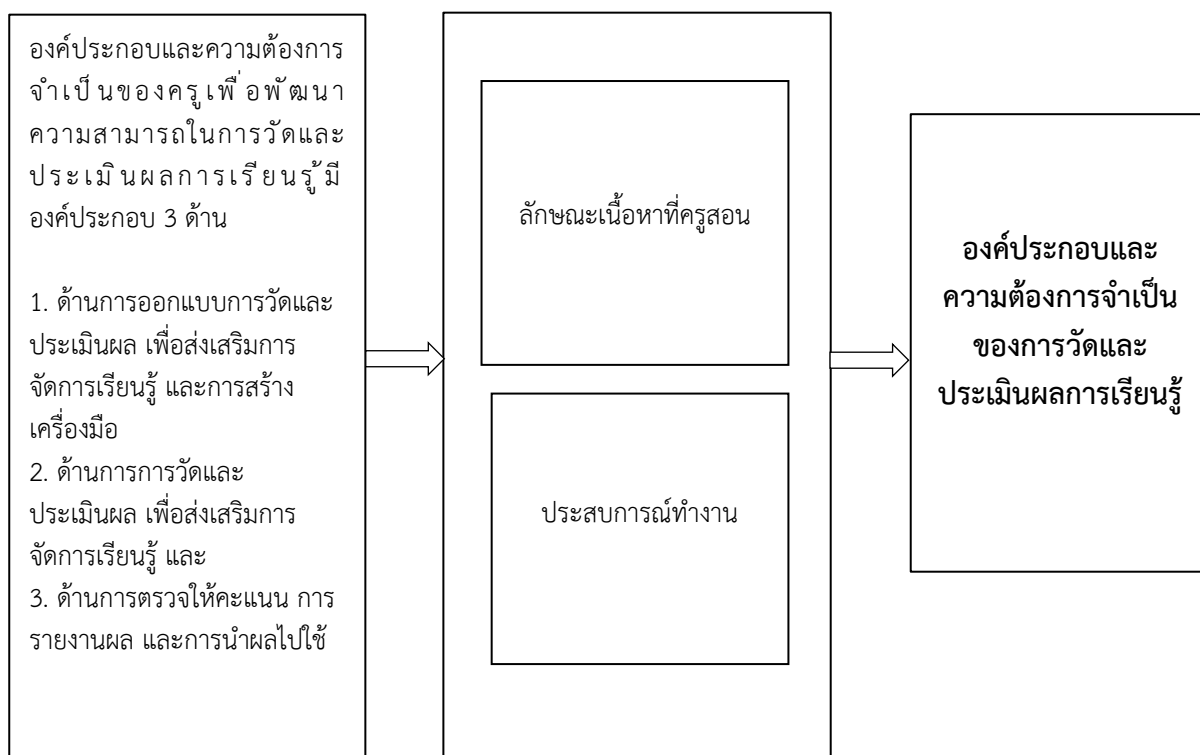
จากผลการวิจัยสอดคล้องว่าสอดคล้องกัน Jiraro (2014), Ololube (2008), Suknaisith, Wongwanich, Piromsombat (2014) สรุปได้ว่า ครูยังขาดความรู้และความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในประเด็นที่หลากหลาย เช่น การกำหนดจุดประสงค์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างเครื่องมือ การตรวจให้คะแนน การแปลผลคะแนน และการนำผลการประเมินไปใช้ความแตกต่างของความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประสบการณ์ทำงาน และลักษณะเนื้อหาที่ครูสอนต่อความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ตามลักษณะเนื้อหาที่ครูสอน พบว่า ครูที่สอนลักษณะเนื้อหาที่แตกต่างกันมีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 6 ปี ขึ้นไป อาจเนื่องจากกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้น้อยกว่า และผ่านการอบรมเรื่องการวัดประเมินผลการเรียนรู้น้อยกว่าจึงนำความรู้มาปฏิบัติจริงได้น้อยกว่ากลุ่มครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 6 ปีขึ้นไป จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ดังงานวิจัยของสาธิตี ผ่องอักษร, เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต และพิรพงษ์ สิทธิอมร (2561) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ ซึ่งในองค์ประกอบที่ 7 ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ และทักษะได้อย่างมีคุณภาพ จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการและใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Junpeng (2012) ที่กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ โดยครูควรดำเนินการดังนี้ การเตรียมการสอน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน สำรวจความต้องการของผู้เรียนโดยการซักถาม สังเกต สัมภาษณ์ หรือทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจและจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถ การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเชื่อมโยงกับการกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุมองค์ประกอบของวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ



วิถีชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้มากที่สุด การจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และครูผู้สอนในฐานะผู้ปฏิบัติและขับเคลื่อนการพัฒนาสู่การปฏิบัติจริง ควรใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพนักเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาระบบ การประเมินเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีเป้าหมายที่สำคัญคือ การใช้การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการเรียนการสอนและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ โดยที่โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สรุปดังในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย



ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องเห็นความสำคัญและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนก่อน โดยอาจมีการประชุมชี้แจงผู้ปกครองและนักเรียน ส่วนครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถดำเนินการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้น ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการนำระบบไปใช้เพื่อที่จะขับเคลื่อนให้รูปแบบการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาองค์ประกอบความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ หากต้องการให้โรงเรียนมีแนวทางในการดำเนินการอย่างชัดเจน ควรมีการศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อเป็นการประเมินการดำเนินการและคุณภาพในแต่ละองค์ประกอบ

2.2 ครูควรได้รับการพัฒนาตามความต้องการจำเป็นเร่งด่วนในการอบรมสัมมนาให้ความรู้ เช่น การสร้างเครื่องมือชนิดต่างๆ การหาคุณภาพเครื่องมือ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การสร้างสื่อและนวัตกรรมต่างๆ และเทคนิควิธีการสอนต่างๆ เป็นต้น จึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาครูผู้สอนอย่างเร่งด่วน

2.3 ควรมีการวิจัยติดตามและประเมินผลการปฏิบัติของครูตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลที่ได้ไปสู่การปรับปรุงอย่างทันที่ โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **การประเมินผลจากสภาพจริง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). **วิธีการที่ถูกต้องและทันสมัยในการกำหนดขนาดตัวอย่าง**. แหล่งที่มา <http://Ulskill.com/web/files/GPower.pdf>. สืบค้นเมื่อ 25 พ.ค. 2563.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). **กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้: การประเมินและการประกัน**. กรุงเทพมหานคร: วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น.



- สาธินี ผ่องอักษร, เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต และพีรพงษ์ สิทธิอมร. (2561). รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**. 7(2). 198-212.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). **ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Jiraro, p. (2014). A Development of Measurement and Evaluation Standards and Item Bank Approach Model for Teachers in Thai Secondary Schools. **Procedia- Social and Behavioral Sciences**. 116. 547-556.
- Junpeng, P, Inprasitha, M., & Wilson, M. (2018). Modelling of the Open-ended Items for Assessing Multiple Proficiencies in Mathematical Problem Solving. **The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)**. 17 (Special Issue).
- Junpeng. P. (2012). The Development of Classroom Assessment System in Mathematics for Basic Education of Thailand. **Procedia - Social and Behavioral Sciences**. 69(24). 1965-1972.
- Ololube, N. p. (2008). Evaluation competencies of professional and non-professional teachers in Nigeria. **Studies in educational evaluation**. 34(1). 44-51.
- Suknaisith, A., Wongwanich, & Piromsombat, C. (2014). Development of Teacher Performance in Educational Measurements and Evaluation through Selfmonitoring Strategies. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**. 116. 1683-1688.